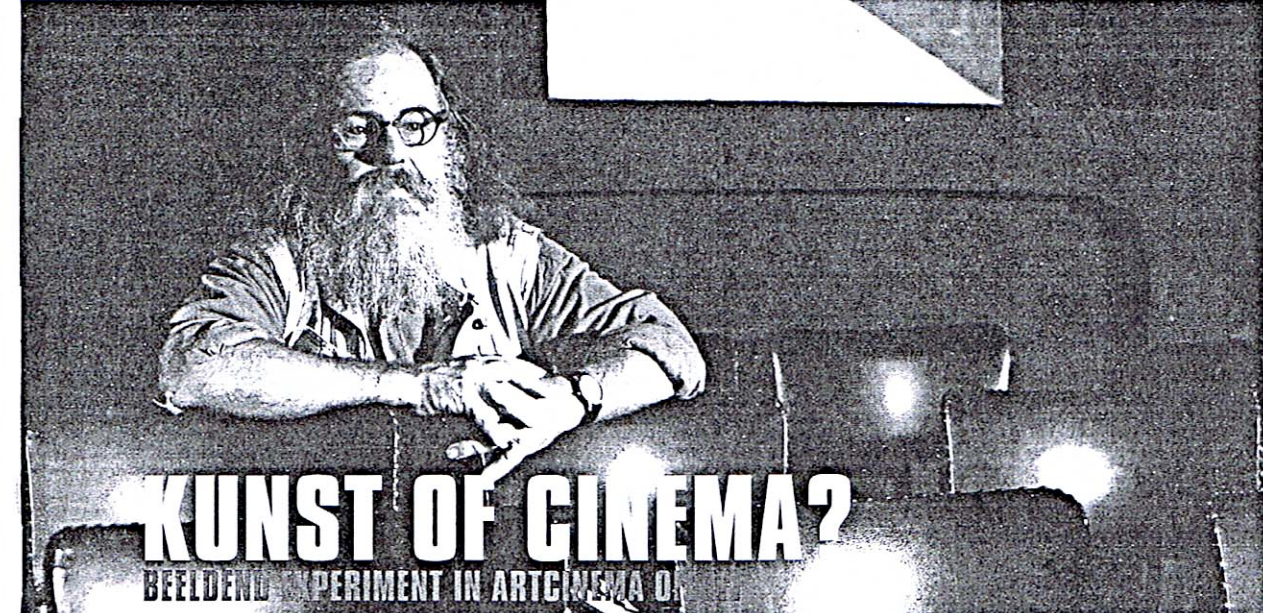

KUNST OF CINEMA?

BEELDEND EXPERIMENT IN ARTCINEMA O

© Freddy Willem

De Gentse cinema's zijn niet slecht gelegen. Kinepolis ligt aan het water. Sphinx aan de Korenmarkt en Studio Skoop naast de gerestaureerde Sint-Annakerk. De kans is echter groot dat u nog nooit een voet hebt gezet in de mooist gelegen cinema van Gent: Artcinema OffOff. Het kleine zaaltje ligt verscholen achter de monumentale kerk in het idyllische begijnhof aan de Lange Violettestraat. Alleen daarom al is deze cinema een bezoekje meer dan waard. Toch is de grootste troef van OffOff niet de locatie, maar het programma. Er worden films gespeeld die u nergens anders kan zien en die u niet snel zal vergeten.

Een optreden van Sun Ra Orkestra, gefilmd in negatief. Ze spelen het nummer 'Magic Sun'. De camera gaat steeds meer in close-up. Vingers bewegen over snaren. De camera komt zo dicht dat je niet meer ziet wat je ziet. Enkel duisternis en hypnotische explosies van licht, op het ritme van de muziek.

Het verhaal begint met de verhuis van documentairemaker Svend Thomsen van Kopenhagen naar Gent. In Kopenhagen had Thomsen een videogalerij opgericht, die zich later ontwikkelde tot centrum voor experimentele film: OffOff. Bij zijn verhuis merkte Thomsen dat er in Gent geen forum was voor dit soort film. Met zijn eigen collectie gaf hij dan maar voorstellingen in zijn woonkamer. Dat leidde tot een succesvolle nacht van de experimentele film in het Caemersklooster in 2002, van het een kwam het ander, en zie: cinema OffOff was herboren! Tienstien is een hevig voorstander van vernieuwende initiatieven met een zich herhalende naam, een interview was dus onvermijdelijk!

Svend Thomsen: "Experimentele films zijn fundamenteel anders dan wat in gewone cinema's gespeeld wordt. Bioscoopfilms zijn commercieel entertainment, gericht op winst. Om een groot publiek te bereiken zijn ze onvermijdelijk aangewezen op de klassieke filmtaal. Experimentele films proberen hun eigen filmtaal uit te vinden. Alles is daarbij in principe mogelijk, zelfs het beschrijven van de filmbeelden. Deze films worden veelal gemaakt door visuele artiesten. Vergelijk het met het verschil tussen een figuratief en een abstract schilderij. Natuurlijk is het wel zo dat veel experimentele technieken later worden overgenomen door de commerciële cinema."

Twee mensen in een straat. Ze praten tegen elkaar. Hun monden bewegen, maar je hoort niet wat ze zeggen, je hoort enkel hun gedachten. De gedachten vermengen zich met elkaar, slechts af en toe begrijp je een flard. 'Why did I leave him?' 'I'm getting bored'. 'I need a drink'. Ze gaan weer uit elkaar.

Svend Thomsen: "Vanaf het ontstaan van de film werd geëxperimenteerd met de grenzen van het medium. Ook dadaïsten en surrealisten waren erg actief op dat vlak. Veel naoorlogse filmmakers leerden het vak als cameraman tijdens de oorlog. In de jaren '50 en '60 waren in landen als Frankrijk de cinéclubs bijzonder populair en die speelden enkel experimentele film. Vanaf de jaren '80 verdronken de videokunst en de elektronische media de pelliculefilm. OffOff focust vooral op 16mm-films uit de periode '45 tot '80. Die films zijn niet makkelijk te vinden en zijn erg duur. Je hebt ook speciale apparatuur nodig om ze af te spelen. De meeste films zijn ook kort. Experimentele films met de duur van een speelfilm zijn uitzonderlijk."

Annie kijkt in de camera. Annie glijdt van de trappen naar beneden. Annie loopt door de stad. Annie loopt door het bos. Er gebeurt niets. Er is geen dramatische ontwikkeling. Enkel verontrustend gepiep en gekraak op de achtergrond, waardoor je een onaangename, bedreigende sfeer krijgt.

Svend Thomsen: "Het publiek dat naar de films komt, is gemengd. Ongeveer de helft zijn filmstudenten, de andere helft zijn gewoon geïnteresseerden. Gemiddeld is er een man of 25. We proberen het programma zo te organiseren dat we in het begin van het seizoen meer toegankelijke dingen spelen en pas later de moeilijker films. Sommige films zijn bijzonder cryptisch en onbegrijpelijk als je geen voorkennis hebt. In de lente trekken we de grenzen open naar experimentele muziek. Dan improviseert elke week een muzikant op een video die hij vooraf niet kent. We werken ook samen met organisaties als het 'kunstarbeidersgezelschap' (Ka-G) en organiseren lezingen.

In Gent gebeurt erg veel in verhouding tot zijn grootte. Als documentairemaker is dat belangrijk voor mij. Het muzikaanbod en de arthouse cinema zijn hier geweldig. Kopenhagen is een typische hoofdstad, alles is er veel commerciëler. Maar het experimentele theater leeft er wel heel erg, dat mis ik hier een beetje."

Een zicht op een stad. Een man met een penseel. Hij beschrijft het grote glasraam dat onmerkbaar tussen de camera en de stad blijkt te staan. Naarmate de man vordert wordt het steeds moeilijker te zien welke vlekken stad zijn en welke schilderij. Het onderscheid tussen realiteit en afbeelding lijkt opgeheven.

WOUTER BRAUNS

Reclame: www.stienstien.org/stb/p7

Meer info over het programma van OffOff: www.offoff.be